

Dosarul nr. 3r-305/2020

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (A. Paniș)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Clima, I. Țurcan, G. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

25 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând recursul depus de Anculina Burduja,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată
înaintată de Anculina Burduja împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu
privire la anularea deciziei și obligarea efectuării recalculării pensiei,
împotriva încheierii din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin
care cererea de apel depusă de Anculina Burduja împotriva hotărârii din 26 martie
2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani, a fost declarată inadmisibilă pe motiv
că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege,

c o n s t a t ă :

Pe data de 23 aprilie 2019 Burduja Anculina a înaintat cerere de chemare în
judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea deciziei
nr. B-502/19 din 26 martie 2019 și obligarea efectuării recalculării pensiei.

Prin hotărârea din 26 martie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani,
cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pe data de 24 aprilie 2020 (data de pe plicul poștal), Burduja Anculina a depus
apel nemotivat împotriva hotărârii din 26 martie 2020 a Judecătoriai Chișinău,
sediul Rîșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri
noi prin care acțiunea să fie admisă (f.d. 42).

Prin încheierea din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, apelul depus
de Burduja Anculina împotriva hotărârii din 26 martie 2020 a Judecătoriai Chișinău,
sediul Rîșcani, s-a declarat inadmisibil pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în
termenul prevăzut de lege.

La 07 octombrie 2020 Burduja Anculina a depus recurs împotriva încheierii
din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii
contestate cu trimiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului a indicat că a recepționat hotărârea motivată pe 20 iulie 2020. Dorind să depună apelul motivat la Curtea de Apel Chișinău, nu a putut obține nici o informație referitor la acest dosar și anume la ce judecător/complet este repartizat dosarul sau ce număr are pentru a putea înregistra cererea de apel motivată. La cancelarie i s-a comunicat că vor înregistra cererea de apel doar după ce va parveni dosarul din prima instanță și va fi repartizat judecătorului raportor.

Recurenta consideră că a întreprins toate măsurile pentru a depune cererea de apel motivată, însă a fost lipsită de posibilitatea exercitării dreptului legal de acces liber la justiție.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată pe 23 septembrie 2020, care a fost expediată recurentului prin intermediul poștei electronice pe data de 25 septembrie 2020 (f.d. 58 verso). Astfel, recursul depus pe 07 octombrie 2020 este declarat cu respectarea termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Burduja Anculina, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din conținutul recursului, rezultă că recurenta nu este de acord cu încheierea din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău prin care cererea de apel depusă de Burduja Anculina împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost declarată inadmisibilă deoarece apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (2) din Codul administrativ motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Prin prisma normei enunțate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ relevă că dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat public pe 26 martie 2020 (f.d. 40). Pe data de 24 aprilie 2020 recurenta a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond.

Potrivit avizului de recepție nr. DS9350271785AS destinatarul, Burduja Anculina, a recepționat hotărârea motivată din 26 martie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, pe data de 20 iulie 2020 (f.d. 51), fapt care se confirmă inclusiv și prin serviciul „Track&Trace” al Poștei Moldovei, care poate fi accesat on-line.

Prin urmare, termenul de depunere a apelului motivat a început să curgă de pe 21 iulie 2020 și a expirat pe data de 19 august 2020, astfel, ultima zi de depunere a apelului motivat a fost ziua de 19 august 2020.

Completul specializat concluzionează ca fiind corectă soluția instanței de apel de declarare a apelului inadmisibil or, este cert că Burduja Anculina, primind pe 20 iulie 2020 hotărârea motivată a instanței de fond nu s-a conformat prevederilor legale și nu a depus apelul motivat în termenul stabilit la art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Cu referire la argumentul recurenteii că s-a adresat la Curtea de Apel Chișinău pentru a depune cererea de apel motivată, iar angajații cancelariei i-au comunicat că vor recepționa cererea de apel după parvenirea dosarului din instanța de fond, instanța de recurs îl consideră neîntemeiat.

Aici, completul menționează că la materialele cauzei lipsesc careva înscrisuri ce ar confirma faptul adresării recurenteii în cancelaria instanței de apel. Mai mult, Burduja Anculina, invocând că a întreprins toate măsurile posibile și i-a fost încălcat dreptul la justiție, nu s-a folosit de dreptul său și nu a expediat cererea de apel motivată prin intermediul oficiului poștal, așa cum a făcut-o cu cererea de apel nemotivată.

Or, recurenta a cunoscut despre modul de derulare a procesului în instanța de fond și deci a fost obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarului despre care cunoștea cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea sa în calitate de reclamantă și să respecte termenele prevăzute de lege, adică urma să întreprindă toate măsurile necesare de protejarea drepturilor sale, inclusiv prin acțiuni concludente de informare în privința modului de derulare a procesului prin care să demonstreze păstrarea interesului față de caz și imposibilitatea de a se familiariza cu hotărârea adoptată într-un asemenea mod, pentru a dispune de posibilitatea contestării hotărârii în termen.

În acest context completul specializat reamintește recurenteii că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii de către participanții la proces de a se folosi cu rea-credință de drepturile lor procedurale.

Astfel, Colegiul menționează că, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite

drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

În urma celor relatate se constată temeinicia încheierii instanței de apel, deoarece Burduja Anculina nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele dispozițiilor art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

De asemenea, în termenul stabilit de lege pentru prezentarea apelului motivat apelantul/recurentul nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Burduja Anculina.

Se menține încheierea din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh